

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS TEISINĖS PAGALBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1591
2, 6, 7, 9, 11, 14, 15, 18, 23 STRAIPSNIŲ IR ŠEŠTOJO SKIRSNIO PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 27¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2017 m. lapkričio 16 d. Nr. XIII-730
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 7 dalį.

2. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. **Valstybės garantuojama teisinė pagalba** – šio įstatymo nustatyta tvarka teikiama pirminė teisinė pagalba, antrinė teisinė pagalba ir valstybės užtikrinama neteisminė mediacija.“

3. Pakeisti 2 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. **Valstybės užtikrinama neteisminė mediacija** (toliau – **mediacija**) – pagal šį įstatymą atliekama civilinių ginčų sprendimo procedūra, kurios metu vienas ar keli mediatoriai padeda ginčo šalims taikiai spręsti ginčą.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) nustato už antrinę teisinę pagalbą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydį ir jo mokėjimo taisykles;“.

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 4 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) teikia pasiūlymus dėl užmokesčio už antrinę teisinę pagalbą ir mediaciją.“

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) teisingumo ministro nustatyta tvarka sudaro sutartis dėl mediacijos paslaugų teikimo, kontroliuoja šių sutarčių vykdymą;“.

2. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) organizuoja ir administruoja mediaciją;“.

3. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) moka užmokestį už suteiktą pirminę teisinę pagalbą, kai šio įstatymo 15 straipsnio 8 dalyje numatytu atveju tarnyba organizuoja pirminės teisinės pagalbos teikimą, už antrinę teisinę pagalbą, antrinės teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose koordinavimą ir mediaciją;“.

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Mediacija gali būti vykdoma, kai bent viena iš ginčo šalių pagal šį įstatymą turi teisę gauti antrinę teisinę pagalbą ir nėra šio straipsnio 7 dalies 1, 2, 3, 4, 6, 7 ir 8 punktuose nustatytų pagrindų, kai antrinė teisinė pagalba neteikiama.“

2. Pakeisti 11 straipsnio 7 dalies 15 punktą ir jį išdėstyti taip:

„15) ginčas, dėl kurio kreipiamasi antrinės teisinės pagalbos, yra sprendžiamas šio įstatymo nustatyta tvarka mediacijos būdu arba buvo spęstas mediacijos būdu ir ginčo šalys sudarė taikos sutartį, tačiau pareiškėjas nesutiko ją pateikti tvirtinti teismui.“

6 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Mediacijos išlaidas sudaro su mediacijos vykdymu susijusių dokumentų rengimo išlaidos, mediatoriui mokamas užmokestis ir su taikos sutarties parengimu susijusios išlaidos.“

2. Pakeisti 14 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Valstybė garantuoja ir apmoka 100 procentų pirminės teisinės pagalbos ir mediacijos išlaidų.“

7 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Pirminę teisinę pagalbą teikiantys asmenys turi ieškoti galimybių ir padėti pareiškėjams ginčus išspręsti taikiai. Be to, pareiškėjams turi būti išaiškintos ginčų sprendimo mediacijos būdu galimybės.“

2. Pakeisti 15 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Jeigu, teikiant pirminę teisinę pagalbą, pareiškėjas pareiškia pageidavimą ginčą spręsti mediacijos būdu, pirminę teisinę pagalbą teikiantis asmuo pareiškėjui padeda surašyti ar surašo prašymą dėl mediacijos vykdymo. Jeigu, teikiant pirminę teisinę pagalbą, paaiškėja, kad pareiškėjui reikės antrinės teisinės pagalbos, pirminę teisinę pagalbą teikiantis asmuo pareiškėjui padeda surašyti ar surašo prašymą suteikti antrinę teisinę pagalbą. Pirminę teisinę pagalbą

teikiantis asmuo šių veiksmų imasi tik po to, kai atlieka šio straipsnio 6 dalyje numatytas pareigas.“

8 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 4 dalies 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12) informacija apie ginčo sprendimo mediacijos būdu galimybes ir kita, tarnybos nuomone, reikšminga informacija.“

9 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 1 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) priėmus sprendimą suteikti antrinę teisinę pagalbą, ginčas buvo spręstas šio įstatymo nustatyta tvarka mediacijos būdu ir sudaryta taikos sutartis, tačiau pareiškėjas nesutinka ją pateikti tvirtinti teismui;“.

10 straipsnis. Šeštojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti šeštąjį skirsnį ir jį išdėstyti taip:

„ŠEŠTASIS SKIRSNIS MEDIACIJA

25 straipsnis. Mediacija

1. Mediacija organizuojama ir mediacijos administravimo paslaugos teikiamos šio įstatymo, Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo (toliau – Mediacijos įstatymas), kitų teisės aktų, reglamentuojančių ginčų sprendimą mediacijos būdu, ir teisingumo ministro nustatyta tvarka. Mediacijos įstatymo, kitų teisės aktų, reglamentuojančių ginčų sprendimą mediacijos būdu, nuostatos taikomos tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.

2. Tarnyba mediatorius parenka ir skiria Mediacijos įstatymo nustatyta tvarka iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo.

3. Šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nurodyti advokatai mediacijos paslaugas teikia juos įrašius į mediatorių sąrašą Mediacijos įstatymo nustatyta tvarka.

26 straipsnis. Mediacijos inicijavimas

1. Norintis ginčą spręsti mediacijos būdu asmuo pateikia tarnybai prašymą vykdyti mediaciją, kitos ginčo šalies sutikimą spręsti ginčą mediacijos būdu ir teisę gauti antrinę teisinę pagalbą įrodančius dokumentus. Prašymo vykdyti mediaciją formą nustato teisingumo ministras. Prašymas vykdyti mediaciją ir kiti šioje dalyje nurodyti dokumentai tarnybai pateikiami šio

įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Asmuo, kuris kreipdamasis dėl mediacijos vykdymo pateikė informaciją žinodamas, kad ji neteisinga, atsako šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

2. Antrinę teisinę pagalbą teikiantis advokatas, įvertinęs konkrečias ginčo, kurį sprendžiant jis teikia antrinę teisinę pagalbą, aplinkybes, gali inicijuoti ginčo sprendimą mediacijos būdu ir pasiūlyti tarnybai priimti sprendimą dėl mediacijos vykdymo. Advokatas, siūlydamas tarnybai priimti sprendimą dėl mediacijos vykdymo, turi pateikti tarnybai abiejų ginčo šalių sutikimus spręsti ginčą mediacijos būdu. Sutikimo spręsti ginčą mediacijos būdu formą nustato teisingumo ministras.

27 straipsnis. Sprendimo dėl mediacijos vykdymo priėmimas ir mediacijos vykdymas

1. Tarnyba sprendimą dėl mediacijos vykdymo priima ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio įstatymo 26 straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytų dokumentų gavimo dienos. Sprendimo dėl mediacijos vykdymo formą nustato teisingumo ministras. Jeigu norintis ginčą spręsti mediacijos būdu asmuo nepateikė visų šio įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų, reikalingų sprendimui dėl mediacijos vykdymo priimti, tarnyba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo vykdyti mediaciją gavimo dienos praneša asmeniui apie būtinybę per tarnybos nustatytą ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą pateikti trūkstamus dokumentus.

2. Priėmus sprendimą dėl mediacijos vykdymo, kai ginčo sprendimas mediacijos būdu buvo inicijuotas šio įstatymo 26 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, antrinę teisinę pagalbą mediacijos vykdymo metu neteikiama sprendžiant ginčo dalį, dėl kurios inicijuota mediacija.

3. Mediacijos trukmė, vykdymo tvarka nustatoma teisingumo ministro tvirtinamose mediacijos taisyklėse. Mediacija vykdoma Mediacijos įstatyme ir mediacijos taisyklėse nustatyta tvarka.“

11 straipsnis. Įstatymo papildymas 27¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 27¹ straipsniu:

„27¹ straipsnis. Mediacijos nutraukimas ir pabaiga

1. Sprendimus dėl mediacijos nutraukimo priima tarnyba.

2. Mediacijos vykdymas nutraukiamas, kai paaiškėja, kad nė viena iš ginčo šalių pagal šį įstatymą neturi teisės gauti antrinės teisinės pagalbos arba kad ginčo šalis pateikė informaciją apie ginčo ar bylos esmę, savo turtą ar pajamas, žinodama, kad ši informacija neteisinga, taip pat kai nustatomi šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 3, 4, 5, 8 ir 12 punktuose nustatyti pagrindai.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais mediacijos pabaigos diena laikoma tarnybos sprendimo dėl mediacijos nutraukimo priėmimo diena.

4. Be šio straipsnio 2 dalyje nurodytų atvejų, mediacija taip pat pasibaigia, kai:

1) bet kuri ginčo šalis informuoja mediatorių ir kitą ginčo šalį apie pasitraukimą iš mediacijos. Šiuo atveju mediacijos pabaigos diena laikoma ginčo šalies rašytinio pareiškimo dėl pasitraukimo iš mediacijos pateikimo mediatoriui ir kitai ginčo šaliai diena;

2) mediatoriaus mano, kad taikus susitarimas, kuris gali būti ginčo šalių pasiektas, atsižvelgiant į ginčo aplinkybes ir mediatoriaus kompetenciją, bus neįvykdomas ar neteisėtas arba jeigu mediatorius pripažįsta, kad mažai tikėtina, kad tęsiant mediaciją ginčas bus išspręstas taikiai. Šiuo atveju mediacijos pabaigos diena laikoma mediatoriaus rašytinio pareiškimo dėl mediacijos pabaigos pateikimo visoms ginčo šalims diena;

3) ginčo šalys patvirtina taikos sutartį. Šiuo atveju mediacijos pabaigos diena laikoma ginčo šalių taikos sutarties sudarymo diena.

5. Kai ginčo sprendimas mediacijos būdu buvo inicijuotas šio įstatymo 26 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, tarnyba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo mediacijos pabaigos dienos praneša antrinę teisinę pagalbą teikiančiam advokatui, kad pareiškėjui tęsiamas antrinės teisinės pagalbos teikimas, kai:

1) mediacija pasibaigia be taikos sutarties ir nėra šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių;

2) mediacija pasibaigia taikos sutartimi ir pareiškėjui reikalinga antrinė teisinė pagalba veiksams, susijusiems su taikos sutarties pateikimu tvirtinti teismui, atlikti.

6. Mediacija pagal šį įstatymą tame pačiame ginče gali būti inicijuota tik vieną kartą.“

12 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė